

[Chr. Christiansen.]

må tages op til fornyet behandling i udvalget mellem anden og tredje behandling. Jeg skal senere nærmere omtale mine synspunkter i den henseende.

Det glæder mig, at det konservative folkeparti er medforslagsstiller til valutalovsforslagets gennemførelse i den nu foreliggende skikkelse. Venstres repræsentanter i udvalget har derimod i betænkningen sagt, at de ikke vil medvirke til lovforslagets gennemførelse. Også herom skal jeg senere gøre et par bemærkninger.

De nye markedsforhold, som Danmark står over for i den nærmeste tid, gjorde en samlet behandling af de erhvervspolitiske love påkrævet. Dansk erhvervsliv står over for en meget væsentlig omstilling af sin produktion og af sit salgsapparat. Der har i udvalget været ført indgående drøftelser om de vilkår, der vil komme til at gælde for industrien i årene fremover. Der er ingen grund til at skjule, at der hersker stor usikkerhed, dels i bedømmelsen af, hvad de nye markedsforhold vil komme til at betyde for dansk produktion og dansk beskæftigelse, dels med hensyn til hvilken konkurrence vor fremtidige eksport kan blive stillet over for.

Vi har nu igennem mere end 25 år arbejdet under særlige vilkår med restriktioner og anden beskyttelse for at fremme og værne om vort lands erhvervsliv, dets produktion og beskæftigelse. Det var forholdene udefra, der gjorde sådanne foranstaltninger livsnødvendige for at være i stand til at dømme op for de vanskeligheder, som økonomiske kriser, vekslende konjunkturer og krigsforhold stillede os over for, ja, som i mange tilfælde truede med at undergrave vort erhvervsliv.

Det er ikke nogen helt enkel sag ret pludseligt at ændre disse restriktive forhold og gå over til en liberalisering, som måske kan komme til at stille os dårligere end de lande, vi på bred basis skal samarbejde med. Jeg tænker her ikke alene på de syv lande, der danner frihandelsområdet, men også på alle andre lande, som Danmark står i eksportforbindelse med. Vi har i udvalgsarbejdet i virkeligheden stået over for en ganske særlig ømtålig situation. Danmark prøvede først de langvarige nordiske forhandlinger, men de måtte standses,

da der blev optræk til europæiske markedsplaner.

Vort land afgjorde reelt i sommeren 1959, at vi ville slutte os til de syv landes frihandelsområde, men der blev dog fra det høje tings side stærkt fremhævet et ønske om, at der snarest muligt kunne komme et samarbejde i gang mellem de syv og de seks. Den udvikling, der nu forestår, kræver af os, at vi inden 1. marts bringer en samlet ordning i stand for vore fremtidige told- og liberaliseringsforhold. Det er jo egentlig en bunden opgave, som der desværre kun er meget kort tid til løsningen af.

Det nedsatte told- og valutaudvalg har som nævnt modtaget et stort antal deputationer. Det har været meget lærerigt for udvalgets medlemmer at lytte til de synspunkter, som erhvervslivets repræsentanter har forebragt. Jeg for min del har fået et stærkt indtryk af, at vore erhverv med en ikke ringe betænkelighed imødeser, hvordan de nye markedsforhold vil komme til at arte sig. I adskillige tilfælde er virksomhedernes ledelse og arbejdernes tillidsmænd mødt samlet op og har fremhævet deres synspunkter over for den nye lovgivning. Ofte fik vi at vide, at der var foretaget ret betydelige investeringer, indkøbt maskiner og værktøj og foretaget rationaliseringer, men at alle disse foranstaltninger endnu ikke var helt tilendebragt. Derfor var man angst for, hvad de nye konkurrenceforhold kunne bringe. Jeg fik tillige den opfattelse, at flere virksomheder havde planlagt ret betydelige yderligere udvidelser for at være helt på højde med situationen, men at de også var bange for, at de ikke fik tilmålt tid nok til at gøre sig klar til den ventede konkurrencekamp.

Udvalget har fået et meget omfangsrigt materiale til belysning af vore erhvervsforhold, hvilket jo i virkeligheden skulle kunne give lovgivningsmagten et godt grundlag for at træffe en fornuftig afgørelse af de foreliggende vanskelige erhvervsøkonomiske forhold. Det kunne egentlig være på sin plads at gøre det høje ting bekendt med blot et par uddrag af de talrige henvendelser, som udvalget har modtaget. Jeg vil f. eks. nævne, at der fra Industrirådet den 11. januar 1960 kom en hen-